

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра соціального права

Затверджено

на засіданні кафедри соціального права
юридичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № _____ від _____ 2024 року)
завідувач кафедри
_____ Пилип ПИЛИПЕНКО

Силабус з навчальної дисципліни
«Форми та способи захисту права особи на соціальний захист в Україні»

що викладається в межах ОПП «Право»
галузь знань **08 «Право»**
спеціальність **081 «Право»**
освітньої програми «Магістр»
вибіркова навчальна дисципліна
юридичний факультет

Львів 2024

Назва курсу	Форми та способи захисту права особи на соціальний захист в Україні
Адреса викладання курсу	79000, Львів, вул. Січових стрільців,14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет Кафедра соціального права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	081, право
Викладачі курсу	Синчук Світлана Миколаївна, докторка юридичних наук, професорка, професорка кафедри соціального права;
Контактна інформація викладачів	svitlana.synchuk@lnu.edu.ua https://law.lnu.edu.ua/employee/synchuk-svitlana-mykolajivna
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/course/sudova-praktyka-ukrajiny-schodo-zahystu-pensijnyh-prav-hromadyan
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб вміти застосовувати законодавство про пенсійне забезпечення у процесі судового захисту прав громадян. Тому у курсі представлено як огляд концепції соціальних прав, правових позицій міжнародних та внутрідержавних судових інституцій, так і процесів та інструментів, які потрібні для судового захисту прав громадян.
Коротка анотація курсу	Дисципліна « Форми та способи захисту права особи на соціальний захист в Україні » є вибірковою дисципліною з спеціальності 081 “Право” для освітньої програми другого (магістерського) року _____, яка викладається в <u> 1 </u> семестрі в обсязі <u> 4 </u> кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Сформувати у студентів: Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення у сфері реалізації права громадян на соціальний захист, давати розгорнуту юридичну аргументацію, базуючись на стандартах, визначених Європейським комітетом соціальних прав, Європейським судом з прав людини та Конституційним судом України. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад адміністративних процедур та процедур адміністративного/цивільного судочинства в Україні у механізмі захисту права на соціальний захист. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці ефективності способів та форм захисту права на соціальний захист, змісту правозастосовної діяльності у цій сфері.

	<p>Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів під час процедури захисту права на соціальний захист.</p> <p>Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, застосовуючи відповідне матеріальне та процесуальне законодавство, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.</p> <p>Здатність обґрунтовано формулювати свою правову позицію обираючи форми та способи захисту, вміти опонувати представникам органів державної влади, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи під час представництва громадян.</p> <p>Здатність проводити порівняльно-правовий аналіз законодавства про соціальний захист, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, вміти надати правову допомогу у процедурі захисту соціальних прав іноземних громадян.</p> <p>Здатність аналізувати та оцінювати практику застосування законодавства про соціальний захист.</p> <p>Здатність обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування правових норм у сфері соціального захисту громадян.</p> <p>Практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій у сфері соціального захисту громадян.</p> <p>Здатність інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у сфері захисту соціальних прав громадян.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Перелік судових рішень.</p> <p style="text-align: center;">7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pauline Meline. Overview of recent cases before the Court of Justice of European Union (October 2019-January 2020). // European Journal of Social Security URL : https://doi.org/10.1177/1388262720911530 2. Anne Pieter van der Mei, Pauline Meline. Overview of recent cases before the Court of Justice of European Union (November 2018-January 2019). / European Journal of Social Security URL : https://doi.org/10.1177/1388262719838945 3. Pauline Meline. Overview of recent cases before the Court of Justice of European Union (February 2020-June 2020). // European Journal of Social Security URL : https://doi.org/10.1177/1388262720947726 4. HUDOC, CASE OF GRANT v. THE UNITED KINGDOM (Application no. 32570/03), 23 May 2006. URL: https://bit.ly/2OTnYRe 5. HUDOC, CASE OF FÁBIÁN v. HUNGARY (Application no. 78117/13), 5 September 2017, URL: https://bit.ly/3Lwais 6. HUDOC, MOCKIENĖ v. Lithuania, (Application no. 75916/13), 4 July 2017, URL: https://bit.ly/396CRqc 7. HIGH COURT OF JUSTICE, PAUL HUGHES AND OTHERS v. THE BOARD OF THE PENSION PROTECTION FUND, Case No: CO/571/2019, Date: 22nd June 2020, URL: https://bit.ly/399xmHj 8. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Філозофенко проти України» (Заява №72954/11) від 09 січня 2020 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_e78#Text

9. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Цезар та інші проти України» (Заяви № 73590/14, 73593/14, 73820/14, 4635/15, 5200/15, 5206/15 та 7289/15) від 13 лютого 2018 року. URL: <https://www.msp.gov.ua/news/14818.html?PrintVersion>
10. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Дмитренко та Бездорожній проти України» (Заяви № 59552/11 та № 7096/12) від 02 липня 2020 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_f23#Text
11. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Праведная проти Росії» (Заява № 69529/01) від 18 листопада 2004 р URL:<http://hrlibrary.umn.edu/russian/euro/Rpravednayacase.html>
12. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Ромева проти Північної Македонії» (№ 32141/10) від 12 грудня 2019 URL: [https://hudoc.echr.coe.int/eng-press#{%22itemid%22:\[%22003-6589827-8731916%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng-press#{%22itemid%22:[%22003-6589827-8731916%22]})
13. Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Фабіан проти Угорщини» (Заява №78117/13) від 15.12.2015. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/rus#{%22itemid%22:\[%22001-176769%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/rus#{%22itemid%22:[%22001-176769%22]}) (дата звернення: 18.11.2020)
14. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Суханов та Льченко проти України» (Заяви № 68385/10 та 71378/10) від 26 червня 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a16#Text
15. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Будченко проти України» (Заява № 38677/06) від 24 квітня 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_995#Text
16. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Віктор Назаренко проти України» (Заява № 18656/13) від 3 жовтня 2017 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_c65#Text
17. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Сук проти України» (Заява № 10972/05) від 10 червня 2011 р. . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_715#Text
18. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Пічкур проти України» (Заява № 10441/06) від 7 листопада 2013 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_984#Text
19. Рішення Європейського суду з прав людини у справі “Серебрянський проти України” (Заява № 44054/13) URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a54#Text
20. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Пічкур проти України» (Заява № 10441/06) від 7 листопада 2013 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_984#Text
21. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Проніна проти України» (Заява № 63566/00) від 18 липня 2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_096#Text
22. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Стек та інші проти Сполученого Королівства» (Заяви №№ 65731/01 та 65900/01) від 20 листопада 2000 року та 30 січня 2001 року URL: <https://rm.coe.int/11-stec-and-others-v-the-united-kingdom-decision-06-07-2005-/16806b592a>
23. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Моттола та інші проти Італії» (Заява № 29932/07) від 04 травня 2014 р. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:\[%22001-140393%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:[%22001-140393%22]})
24. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Вілліс проти Сполученого Королівства» (заява N 36042/97) від 11 червня 2002 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_170#Text

25. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Кляйн проти Австрії» від 03.03.2011 (Заява 57028/00). URL: <https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22itemid%22:%5B%22001-103647%22%7D>
26. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Андреєва проти Латвії» від 18.02.2009 (Заява 55707/00). URL: <https://roseurosud.org/r/st-6/st-6a-3/postanovlenie-espch-andreeva-protiv-latvii>
27. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Москаль проти Польщі» (Заява № 10373/05) від 15 вересня 2009 року URL: <https://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf/?library=ECHR&id=001-94009&filename=001-94009.pdf>
28. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо офіційного тлумачення поняття "щомісячне довічне грошове утримання", що міститься у підпункті "е" підпункту 165.1.1 пункту 165.1 статті 165 Податкового кодексу України № 1-33/2011 від 14.12.2011 р. (№ 18-рп/2011). URL: <http://ccu.gov.ua/sites/default/files/ndf/18-rp/2011.doc>
29. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Сердюка Вадима Леонідовича щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 63 Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" № 1-9/2015 від 13.05.2015 р. (№ 4-рп/2015). URL: <http://ccu.gov.ua/sites/default/files/ndf/4-rp/2015.pdf>
30. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини першої статті 49, другого речення статті 51 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" № 1-32/2009 від 07.10.2009 р. (№ 25-рп/2009) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v025p710-09#Text>
31. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 9 розділу І Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" від 28 грудня 2014 року № 76-VIII (справа про соціальний захист ветеранів війни та членів їхніх сімей) № 1-6/2018(2791/15) від 18.12.2018 р. (№ 12-рп/2018) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-18#Text>
32. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Сердюка Вадима Леонідовича щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 63 Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" № 1-9/2015 від 13.05.2015 р. (№ 4-рп/2015). URL: <http://ccu.gov.ua/sites/default/files/ndf/4-rp/2015.pdf>
33. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 59 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 10 Постанови Кабінету Міністрів України "Деякі питання соціального захисту окремих категорій громадян" № 1-27/2009 від 08.09.2009 р. (№ 19-рп/2009). URL: <http://ccu.gov.ua/sites/default/files/ndf/19-rp/2009.doc>
34. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень Закону

України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвідомчості справ, пов'язаних із соціальними виплатами"
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1691-17#Text>

35. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Скорохода Василя Васильовича щодо офіційного тлумачення словосполучення "пенсіонерів по старості", яке міститься в абзаці шостому статті 125 Житлового кодексу Української РСР № 1-2/2014 від 11.06.2014 р. (№ 6-рп/2014). URL: <http://ccu.gov.ua/sites/default/files/ndf/6-rp/2014.pdf>

36. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційною скаргою громадянки України Левченко Ольги Миколаївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису пункту 5 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року № 213-VIII від 18 червня 2020 року.(№ 5-р(П)/2020) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va05p710-20#Text>

37. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 54 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 44, 47, 78, 80 Закону України "Про Державний бюджет України на 2004 рік" та конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин другої, третьої, четвертої статті 78 Закону України "Про Державний бюджет України на 2004 рік" (справа про зупинення дії або обмеження пільг, компенсацій і гарантій) № 1-27/2004 від 01.12.2004 р. (№ 20-рп/2004).URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v020p710-04#Text>URL: <http://ccu.gov.ua/sites/default/files/ndf/10-rp/2013.pdf>

38. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень статті 5 Закону України "Про статус ветеранів військової служби і ветеранів органів внутрішніх справ та їх соціальний захист"(справа про ветеранів органів внутрішніх справ) від 27 лютого 2003 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-03#Text>

39. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянки Пастух Зінаїди Іванівни щодо офіційного тлумачення положення частини тринадцятої статті 37 Закону України "Про державну службу" в системному зв'язку з положеннями пункту 2 частини першої, частини другої статті 40 Кодексу законів про працю України, статті 21 Закону України "Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні" № 1-14/2013 від 26.11.2013 р. (№ 11-рп/2013). URL:<http://ccu.gov.ua/sites/default/files/ndf/11-rp/2013.pdf>

40. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень статті 5 Закону України "Про статус ветеранів військової служби і ветеранів органів внутрішніх справ та їх соціальний захист" (справа про ветеранів органів внутрішніх справ) № 1-19/2003 від 27.02.2003 р. (№ 4-рп/2003). URL: <http://ccu.gov.ua/sites/default/files/ndf/4-rp/2003.doc>

41. Рішення Конституційного Суду України від 26.12.2011 р. № 20-рп/2011 у справі за конституційними поданнями 49 народних депутатів

України, 53 народних депутатів України і 56 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 4 розділу VII "Прикінцеві положення" Закону України "Про Державний бюджет України на 2011 рік" № 1-42/2011 від 26.12.2011 р. (№ 20-рп/2011))/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v020p710-11#Text> (дата звернення 18.11.2020)

42. Рішення № 1-1/2001 від 20.06.2001 р. (№ 10-рп/2001) (справа про виплату і доставку пенсій та грошової допомоги) URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-01#Text>

43. Рішення Верховного Суду від 15.02.2018 № Пз/9901/8/18 (№ 820/6514/17) - щодо перерахунку пенсій пенсіонерам МВС з урахуванням грошового забезпечення поліцейських

44. Рішення Верховного Суду від 12.03.2018 № Пз/9901/1/18 (№ 802/2196/17-а) - щодо нескладання Ликвідкомісією МВС довідки для перерахунку пенсій пенсіонерам МВС

45. Рішення Верховного Суду від 04.04.2018 № Пз/9901/23/18 (№ 822/524/18) - щодо переведення з пенсії по інвалідності на пенсію державного службовця

46. Рішення Верховного Суду від 03.05.2018 № Пз/9901/20/18 (№ 805/402/18) - про припинення виплати пенсії внутрішньо переміщеної особі

47. Рішення Верховного Суду від 21.01.2019 №Пз/9901/56/18 (справа №240/4946/18) - щодо перерахунку пенсій постраждалим внаслідок катастрофи на ЧАЕС

48. Рішення Верховного Суду від 04.02.2019 № Пз/9901/58/18 (№240/5401/18) - щодо зменшення відсоткового значення грошового забезпечення при перерахунку пенсій військовослужбовцям

49. Рішення Верховного Суду від 06.08.2019 № Пз/9901/12/19 (№160/3586/19) - щодо розстрочення виплат сум підвищеної пенсії військовослужбовців у відставці

50. Рішення Верховного Суду від 09.12.2019 №Пз/9901/19/19 (№300/1695/19) - щодо розміру підвищення пенсії учасникам бойових дій

51. Рішення Верховного Суду від 17.12.2019 №Пз/9901/20/19 (№160/8324/19) - щодо видачі довідки про розмір грошового забезпечення для перерахунку пенсії військовослужбовцям

52. Рішення Верховного Суду від 14.09.2020 у справі № 560/2120/20 (№Пз/9901/9/20) - про перерахунок пенсій прокурорів відповідно до рішення КСУ від 13.12.2019 №7-р(II)/2019

53. Ухвала від 10.01.2018 року по справі № 2а-3683/2011 <http://reyestr.court.gov.ua/Review/71539942>

54. Ухвала від 10.01.2018 року по справі № 2а-2573/11 <http://reyestr.court.gov.ua/Review/71539910>

55. Ухвала Великої Палати Верховного Суду від 14.02.2018 року по справі №569/7153/15-а <http://reyestr.court.gov.ua/Review/72243517>

56. Ухвала Великої Палати Верховного Суду від 07.02.2018 року по справі № 9101/94335/2012

57. Постанова ВС від 21.02.2018 року по справі № 691/758/16- <http://reyestr.court.gov.ua/Review/72642117>

58. Постанова ВС від 07.02.2018 року по справі № 489/750/17 <http://reyestr.court.gov.ua/Review/72700879>

59. Постанова ВС від 07.03.2018 року по справі № 517/186/17 <http://reyestr.court.gov.ua/Review/72700879>

	<p>60. Постанова ВС від 01.03.2018 року по справі № 517/189/17 http://reyestr.court.gov.ua/Review/72560999</p> <p>61. Постанова ВС від 21.02.2018 року по справі № 569/7903/16-ц http://reyestr.court.gov.ua/Review/72460015</p> <p>62. Постанова ВС від 06.03.2018 року по справі № 496/4464/16-ц http://reyestr.court.gov.ua/Review/72756819</p> <p>63. Постанова ВС від 23.01.2018 року по справі № 565/125/15-ц http://reyestr.court.gov.ua/Review/71807656</p> <p>64. Постанова ВС від 16.01.2018 року по справі № 711/983/16-ц http://reyestr.court.gov.ua/Review/71666913</p> <p>65. Постанова ВС від 21.02.2018 року по справі № 730/84/16-ц http://reyestr.court.gov.ua/Review/72489357</p> <p>66. Постанова ВС від 28.02.2018 року по справі № 675/2108/15-ц http://reyestr.court.gov.ua/Review/72641468</p> <p>67. Постанова ВС від 22.02.2018 року по справі № 320/3359/16-ц http://reyestr.court.gov.ua/Review/72489469</p> <p>68. Постанова ВС від 14.02.2018 року по справі № 713/708/16 http://reyestr.court.gov.ua/Review/72243869</p> <p>69. Постанова ВС від 22.03.2018 року по справі № К/9901/21222/18 http://reyestr.court.gov.ua/Review/72899722</p> <p>70. Постанова ВС від 22.03.2018 року по справі № 243/6391/17 http://reyestr.court.gov.ua/Review/72965475</p> <p>71. Постанова ВС від 22.03.2018 року по справі №489/6522/16-а http://reyestr.court.gov.ua/Review/72965783</p> <p>72. Постанова ВС від 20.03.2018 року по справі №520/5814/17 http://reyestr.court.gov.ua/Review/72863897</p> <p>73. Постанова ВС від 20.03.2018 року по справі №810/471/17 http://reyestr.court.gov.ua/Review/72867031</p> <p>74. Постанова ВС від 20.03.2018 року по справі №577/4096/17 http://reyestr.court.gov.ua/Review/72867022</p>
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин лабораторних робіт/практичних занять
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу здобувачі набудуть таких компетентностей та програмних результатів навчання:</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу у сфері правовідносин соціального забезпечення.</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема законодавства, актів судової влади, актів органів державної влади.</p> <p>ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї, зокрема у сфері вирішення соціальних проблем.</p> <p>ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення під час правозастосовної діяльності у соціальній сфері.</p> <p>ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем у сфері реалізації особами/сім'ями права на соціальне забезпечення.</p>

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України, зокрема щодо координації систем соціального забезпечення та збереження набутих в Україні прав на соціальне забезпечення.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини, практики Суду ЄС на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи права у правотворчості та в процесі при застосуванні законодавства у сфері соціального забезпечення.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати власні аргументи під час реалізації законодавства у сфері соціального забезпечення, давати розгорнуту аргументацію під час участі або вирішенні спорів у соціальній сфері.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Аналізувати та оцінювати практику застосування на різних стадіях правозастосування.

Після завершення цього курсу студент буде :

Знати

Законодавчі засади реалізації права на соціальний захист та вміти їх застосовувати на практиці;

Вміти

- **обґрунтовувати та мотивувати правові рішення** у сфері реалізації права громадян на соціальний захист, **давати розгорнуту юридичну аргументацію**, базуючись на стандартах, визначених Європейським комітетом соціальних прав, Європейським судом з прав людини та Конституційним судом України;

- **застосовувати знання та розуміння основних засад адміністративних процедур та процедур адміністративного/цивільного судочинства в Україні** у механізмі захисту права на соціальний захист.

- **застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці ефективності способів та форм захисту права на соціальний захист, змісту правозастосовної діяльності** у цій сфері.

- **критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів** під час процедури захисту права на соціальний захист.

-**самостійно готувати проекти актів правозастосування**, застосовуючи відповідне матеріальне та процесуальне законодавство, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

- **обґрунтовано формулювати свою правову позицію** обираючи форми та способи захисту, **вміти опонувати представникам органів**

	<p>державної влади, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи під час представництва громадян.</p> <p>- проводити порівняльно-правовий аналіз законодавства про соціальний захист, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, вміти надати правову допомогу у процедурі захисту соціальних прав іноземних громадян.</p> <p>-аналізувати та оцінювати практику застосування законодавства про соціальний захист.</p> <p>-обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування правових норм у сфері соціального захисту громадян.</p> <p>-практично розв'язувати проблеми, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій у сфері соціального захисту громадян.</p> <p>- інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у сфері захисту соціальних прав громадян.</p>
Ключові слова	соціальний захист, страховий стаж, складні життєві обставини, адміністративна процедура, судовий захист,
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру письмовий/тестовий контроль
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін трудового права, права соціального забезпечення, податкового права, достатніх для сприйняття категоріального апарату цих навчальних дисциплін, розуміння джерел законодавства та судової практики
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, інтерактивне навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, коопероване навчання), розробка та представлення проєктів, дискусія, тьюторство Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проєкти, спільні розробки, тьюторство* , навчальні спільноти і т. д.) проєктно-орієнтоване навчання, дискусія
Необхідне обладнання	
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u> 25 </u> • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u> 25 </u> • залік (на основі сумарної оцінки за кожен із письмових робіт): 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів <u> 50 </u> <p>Підсумкова максимальна кількість балів <u> 100 </u></p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт:</p>

	<p>1) На основі запропонованого завдання (кожному студенту індивідуальне) визначити форми та способи захисту права особи на соціальний захист. Надати особі письмову консультацію та оформити (письмово) необхідні для процедури захисту порушеного права особи за умовами завдання документи (адміністративна процедура).</p> <p>2) На основі запропонованого (кожному студенту індивідуальне) завдання визначити форми та способи захисту права особи на соціальний захист. Надати особі письмову консультацію та оформити (письмово) необхідні для процедури захисту порушеного права особи за умовами завдання документи (судовий захист).</p> <p>3) На основі запропонованого завдання (кожному студенту індивідуальне) з урахуванням матеріальних норм, правових позицій Верховного Суду та процесуального законодавства написати судові рішення у сфері захисту права особи на соціальний захист.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p>Законодавчі та правозастосовні проблеми доведення страхового стажу. Процедурні питання підтвердження правосуб'єктності особи/сім'ї у сфері соціального захисту. Матеріально-процедурні питання підтвердження складних життєвих обставин.</p>

	<p>Основні правові позиції Європейського суду з прав людини у сфері захисту права на соціальний захист. Адміністративна процедура захисту права на соціальний захист. Основні правові позиції Верховного суду з питань соціального захисту населення. Способи захисту права на соціальний захист.</p>
Опитування	

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1-4	<p>Змістовний модуль 1. Практичні проблеми аргументування права особи на соціальний захист. -Прикладно-правові питання визначення доходу особи у процедурі визначення права на соціальний захист. -Законодавчі та правозастосовні проблеми доведення страхового стажу. -Визначення складу сім'ї як суб'єкта права на соціальний захист. -Матеріально-процедурні питання підтвердження складних життєвих обставин.</p>	<p><i>Лекція 2 год</i> <i>Практичне 6</i></p>		<i>Письмова робота 1</i>	
5-10	<p>Змістовний модуль 2. Форми захисту права на соціальний захист в Україні.</p>	<p><i>Лекція 2 год</i> <i>Практичне 10 год</i></p>		<i>Письмова робота 2</i>	

	<p>1) Міжнародна юрисдикційна форма: аналіз прецедентної практики Європейського суду з прав людини;</p> <p>2) Внутрідержавна юрисдикційна форма: а/ адміністративна процедура захисту права на соціальний захист; б/ судовий порядок захисту права на соціальний захист; .</p>				
11-16	<p>Змістовний модуль 3. Способи захисту права на соціальний захист в Україні.</p> <p>1) Визнання права</p> <p>2) припинення дії, яка порушує право;</p> <p>3) відновлення становища, яке існувало до порушення;</p> <p>4) примусове виконання обов'язку</p> <p>5) зміна/припинення правовідносин;</p> <p>6) відшкодування майнової шкоди;</p> <p>7) відшкодування моральної (немайнової) шкоди ;</p> <p>8) визнання незаконними рішення, дій чи бездіяльності органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб.</p>	<p><i>Лекція 2 год</i></p> <p><i>Практичне 10</i></p>		<p><i>Письмова робота 3</i></p>	